

2021-09-23
Ju2021/03330**Justitiedepartementet**Brottsförebyggande rådet
Kriminalvården
Polismyndigheten

Uppdrag att sprida strategin bakom Sluta skjut till fler orter i Sverige

Regeringens beslut

Regeringen ger Brottsförebyggande rådet (Brå), Polismyndigheten och Kriminalvården i uppdrag att i samverkan med ett antal frivilliga kommuner sprida strategin bakom Sluta skjut, Group Violence Intervention (GVI), till fler orter i Sverige.

GVI är en strategi som kräver ett nära samarbete mellan deltagande statliga myndigheter och kommuner. Strategin ska spridas till de frivilliga kommuner där myndigheterna bedömer det som mest lämpligt. Lärdomar och erfarenheter från försöksverksamheten med Sluta skjut i Malmö ska beaktas i genomförandet av uppdraget. Myndigheterna ska också säkerställa att arbetet utvärderas.

Genom riksdagens beslut om vårändringsbudgeten för 2021 har 6 miljoner kronor tillförts anslag 1:15 *Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete* som disponeras av Brå för att sprida GVI-strategin till fler orter i Sverige. Regeringen har i budgetpropositionen för 2022 föreslagit att det ska tillföras ytterligare 10 miljoner kronor 2022 och 12 miljoner kronor 2023.

En beskrivning av uppdragets genomförande under 2021 ska lämnas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 1 maj 2022.

Bakgrund

Grovt våld i kriminella miljöer i form av sprängningar och skjutningar har ökat i Sverige. Totalt sett har antalet fall av dödligt våld där skjutvapen använts ökat från 17 fall 2011 till 48 fall 2020 och en stor del av dessa fall har

koppling till kriminella nätverk. Våldet har också gått ner i åldrarna (Brå 2020:4). För att minska brottsligheten och öka tryggheten måste insatserna mot de kriminella nätverken intensifieras.

GVI är en strategi som syftar till att minska grovt våld i kriminella miljöer och den har i flera amerikanska studier visat på positiva resultat när det gäller att minska det allra grävsta våldet. Forskning och beprövad erfarenhet visar att i de städer och områden där GVI implementerats har man kunnat se minskningar av dödliga skjutningar med mellan 35 och 60 procent.

GVI bygger på så kallad fokuserad avskräckning. En central utgångspunkt är att majoriteten av allt grovt våld i ett samhälle kan kopplas till ett fåtal individer. För att minska våldet ska samhället rikta sina resurser mot de mest våldsdrivande individerna och de grupper som de tillhör. Samhället skickar ett tydligt budskap om att våldet måste få ett slut och att de som begår våldshandlingar kommer bli föremål för sanktioner från framförallt rättsväsendet men även andra myndigheter. Budskapet är också att det finns hjälp och stöd för de som vill lämna kriminaliteten, där kommunen och kriminalvården är viktiga aktörer.

Brå har inhämtat GVI till Sverige och tillsammans med Polismyndigheten initierat en försöksverksamhet i Malmö kommun under namnet Sluta skjut. Inom ramen för Sluta skjut i Malmö har polis, kommun och kriminalvård samarbetat för att tillsammans minska det grova våldet. Utvärderingar av arbetet i Malmö har visat lovande resultat och att arbetet är värt att pröva i andra städer i Sverige (se FoU-rapport 2021:2 *Effektutvärdering av Sluta skjut* och FoU-rapport 2020:3 *Processutvärdering av Sluta skjut* från Malmö universitet).

Mot bakgrund av de allvarliga problemen med grovt våld i kriminella miljöer är det viktigt att GVI sprids till flera orter, eftersom det är en brottsförebyggande metod mot sådan problematik som har visat på lovande resultat.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Sara van der Meiden

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, OFA-K, OFA-SFÖ

Socialstyrelsen

Åklagarmyndigheten

Sveriges Kommuner och Regioner